

Arkiv

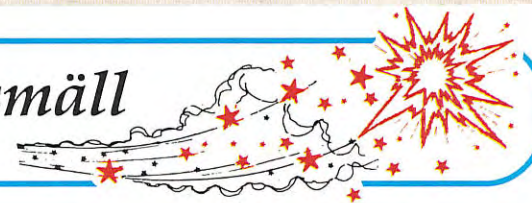

Näbbsko av snö, Gällivare nya centrum

FOTO: Lars Sundvall

Alla konstners natt med stjärnsmäll

- Sid 10,11,15 -

Ny företagsamhet

- Sid 6-7 -

*Tekniska kontoret
granskas*

- Sid 8-9 -

*Visstnappar
det!*

- Sid 12-13 -

I Gällivare trakter

Det finns stunder när allting känns bra. En sådan stund upplevde jag vid ett möte med femton samhällsbor. Filmföreningen med Jonas Lundmark berättade om filmfestivalens 20 filmer. Gamla GSK med Lennart Naeslund i spetsen berättade om Jul i parken. Stacken med Mia Sörblom visade upp ett intensivt program för att kora Miss Lappland. Kulturnämnden med Ann-Helen Mickelzonsa att Birger Jonasson kommer att visa sin jubileumsbild och att 50 Kittiläbor kommer under jubileumshelgen. Parhästarna Albert och Tord var orolig för att snön inte faller nog intensivt för att Ingvar Mosesson med sina gubbar skulle klara fylla kuberna med snö. Margit Wäppling från hembygdsföreningen sa att det kommer att behövas över 100 frivilliga för att klara "en gammeldags jul". Marianne Söderfjäll från hembygdsmuseet hade redan engagerat nio författare till "alla konserter natt". Lotta Åhl från AMU:s turistlinje berättade att alla tjugo turisteleverna kommer att hjälpa till.

Alla dessa eldsjälar satsar åtskilliga timmar på att orsborna och besökare

Arbetsgrupperna för Polarnattens Midvinterljus ser med glädje fram emot den 28-29 november.

skall få en trivsamt advent. Men det gäller för oss alla att berätta om detta arrangemang för släkt och bekanta. Det skulle kännas fint om flera tusen besökare deltar i arrangemangen den

28-29 november. Jag tror att vi genom positiva händelser kan förändra omvärldens bild av Friska Gällivare.

Lars Israelsson

Vänortsbröd från Kirovsk

Vår vänort i Ryssland överlämnade ett vänortsbröd vid den vänortskväll som hölls i Kirovsk. Vårt kommunalråd fick ta med den till Gällivare. Den har varit utställd i Centralskolans cafe.

Vårt vänortsutbyte fortsätter med att nio personer deltar vid snöskulpturtävlingen den 28 november i parken. 14-15 december kl 17-20 visas på Strandcafeet, Hembygdsområdet hur en rysk jul firas.

Vännorsbrödet från Kirovsk var ett konstnärligt bakverk.

Kommunstyrelsens ordförande i Gällivare och Kirovsk undertecknar vän-ortsavtalen. Prästen i Kirovsk och gruvsbolagets chef i bakgrunden.

God Jul & Gott Nytt År!
önskar Kommunbladet

Ansvarig utgivare: Ralph Forsberg
Redaktör: Lars Israelsson
Foto: Lars Sundvall
Produktion: MG Tryck AB, Gällivare

Resan till Kirovsk

Klass åtta på Hakkas skola vann i somras en tävling om Gällivare 250 år. Priset blev en klass-resa till vår vänort Kirovsk i Ryssland. Eleverna fick i uppdrag att skriva en dagbok över deras upplevelser under klassresan. Kommunbladet har valt ut en elevs dagbok, Maria Olofsson från Nattavaaraby, som får spegla en svensk skolelevs första kontakt med ryska skolelever. Fotografierna är tagna av Kjell Lundberg, född i Malmberget, och som deltog i resan med sitt bildspel "Det ljusa landet".

Lördag 19 september/ Nattavaara.
Kl 06.30 vaknade jag. Snabbt blev jag ur sängen och tassade ner till torkrummet. -Puh, suckade jag lättat - kläderna var torra! Jag kånkade upp ett stort lass till rummet och packade ned dem. Med fullt av pirriga fjärilar i magen åkte vi sedan iväg till Konsum, dit bussen skulle komma.

Söndag 20 september/ Gränsen.
Efter lunchen på Hotel Ivalo satte vi kurs mot gränsen - Raja Joseppi. Vid halv ett var vi framme vid finska tullen. Här fick vi gå in i tullhuset och visa upp / få våra pass stämplade. Fem över ett passerade vi gränsen och var inne i ...RYSSLAND! Sen blev det väntetid. Minst tre fordon stod före oss i kön, suck... Då räknade vi våra pengar och passade på att ställa om klockorna till rysk tid - ytterligare en timme framåt. När det äntligen var vår tur, passerade vi bommen och blev sedan ut. Med våra väskor i armarna och passen nära till hands marscherade vi in i tullhuset. Eller, rättare sagt, de första hann kliva in med bagaget. Då kom det lättande beskedet: Vi kunde sätta tillbaka vårt bagage - de hade inte tid att kolla det!! Tjugo minuter över fem var vi äntligen färdiga att fara igen. Då var alla pass, sum och tulldeklarationer färdigstämplade. Efter 5 km var det en passkontroll till. Där slapp vi visa passen. Sedan tog Kjell till orda och förtäljde att det var c.a. 9 mil till nästa passkontroll och att vi därefter skulle få mat.

Inga byxor.

Jag passade på att studera naturen. Den var på några punkter olik vår. För det första var marken överhängande täckt med renlav. Det var alldeles ljusgrönt överallt och såg synnerligen exotiskt ut. Något annat man lade märke till var att det fanns bara tall där! Hur jag än sökte med blicken kunde jag inte hitta en enda gran, inte ens en liten! Några enstaka björkar tittade förstas fram här och där. Först efter ungefär en halvtimmes resa fick jag syn på några granar, och det förvånade mig verkligen att det inte fanns mer. Några lärkträd har jag däremot inte sett ett enda blad av!

Kvart i sju kom vi fram till den beryktade passkontrollen. Där blev en av de ryska "soldaterna" in i bussen och inspekterade. Vi tyckte såklart att det var spännande.

Omkring tio på kvällen var vi i Kola, en förort till Murmansk. Det såg ut precis som vi var förväntade att det skulle göra - lite halvsjabbiga hus, fabriker inne i samhället och trist miljö. Något jag reagerade över var att alla

kvinnor hade kjol! Jag pratade lite med Nadja (hon är en 38-årig ryska som varit en månad i Sverige) om det och hon sa, att flickorna nästan alltid har kjol, mycket sällan byxor.

Måndag 21 september/ En blå Lada.

Jag vaknade upp då vi körde förbi stora hyreshus. Vi befann oss i Apatiti, en förort till Kirovsk. Husantalet var imponerande, men jag tyckte ändå staden såg skräckinjagande ut. Husen såg ut som om de tillhörde världens värsta slumkvarter och ut ur mörkret reste sig konstiga torn och kranar. Vi såg skorstenar spy ut tjock grå rök lite här och var.

Klockan var nog kring två på natten när vi äntligen stod utanför Kommunhuset. Kvinnan tog våra blytungna väskor och vi fick kliva in i bilen. En blå Lada...

Mattor på väggarna.

Husets yngsta dotter, 15-åriga Olga, stack ut huvudet genom dörren då vi kom. Hon var en liten, sprallig tjej som pratade knagglig engelska, varvad med

ryska. Vi blev genast visade runt i vardagsrum, vårt sovrum och toan + badrummet. Vi hade på oss tofflor som husmodern i all välvillighet plockat fram åt oss. Vårt sovrum var mysigt. Mitt i rummet stod två sängar bredvid varandra. De hade en jättekudde i huvudändan. En garderob och ett skrivbord stod också i rummet. En telefon, som nog inte var inkopplad, stod på bordet. Senare fick vi veta att det var Olgas rum. Vardagsrummet var belagt i mörker och låg mellan mitt och Cissis sovrum och köket. En tv och video stod i ena ändan av rummet. En bokhylla fanns där, likaså en matta på väggen. Mattor fanns på väggarna i åtminstone tre av de fyra rummen. Sen visade de oss toan - en ganska rolig modell av toalett säger jag bara. Familjen hade badkar och dusch i tvätttrummet, likaså något som såg ut som en tvättmaskin av något slag, men jag vet inte om det var det.

Skola nr 5

Efter maten åkte vi till "Skola nr.5" och lotsades till rektorns rum. Därefter visades vi runt i skolan. Mitt intryck var att den var dåligt byggd, som alla andra hus här. Men det var ganska rent; inget kladd på väggarna. Fast jag såg nog att det var en hel del som man målat över. Toaletterna har jag inte vågat besöka än, blotta lukten av restaurangtoaletterna har avskräckt mig för evigt. -Urrrk! Tillsist kom vi till det klassrum där vi skulle träffa klassen. Vi steg in...Där fanns först och främst elever, en hel massa! Sen såklart fika... Jag förstår inte hur mycket man egentligen äter i det här landet?! Vi fick slå oss ned, och sedan fikade vi och pratade med ryssarna. De är väldigt trevliga, måste jag erkänna. Efter fiket fick vi presenter av våra bordskamrater, jag fick en sten från murmanskdistriktets berg.

Tisdag 22 september

-Puh, vad jobbigt! Man får så många intryck, tankar och funderingar hela tiden. Det är så jobbigt att försöka placera dem vid rätt tillfälle och samtidigt komma ihåg vad som har hänt.

Fika!

Återigen samlades vi i ett rektorsrum för en kort introduktion. Rektorn pratade och berättade. När rektorn berättat om sin skola frågade lärarna oss en mängd frågor. Vi fick använda vår engelska så gott vi kunde och svara på deras frågor. Sedan blev vi delade i två grupper för att besöka en klass var. Jag fick besöka en bokhållarklass som gick första året. När klassen berättat om sig

var det vår tur att bli utfrågade, och det blev vi med råge! Efter alla frågor bytte vi adresser och sedan fick vi fika; saft och kakor. Kakorna var visserligen goda, men hårda. Som Janne sa: - Det endasom skulle hända om man släppte de här från översta våningen i Focushuset är att asfalten skulle gå sönder... Vi fick också en rysk saga och två märken. Det var roligt. Sedan gick vi åter ner till rektorns rum. Där väntade... ni kan aldrig gissa: FIKA!

Onsdag 23 september/ Rubel

Idag har vi äntligen fått växla till RUBEL! För 100 kr fick vi 3.000 rubel. Egentligen var kursen 3.200 rubel, men banken krävde 200 rubel i ersättning för växlingen. Detaljvaror är enormt billiga i Ryssland. Cissi köpte två block och en penna för mindre än en krona!

På skolan fick vi välja vilken lektion vi skulle vara på - engelska eller bild. Jag valde bild. Snacka om diciplin i skolorna! Eleverna sitter nästan dödstysta under lektionerna och när de svarar på en fråga ställer de sig upp. Fast jag tror någon sa att det gäller bara de mindre barnen. När de blir äldre måste man inte alltid stå upp.

Något som var skrämmande var matpriserna. En salamikorv kostade 4.300 rubel om jag inte minns fel. Det är mer än 100:- ! Också kaffe och toy kostar extremt mycket.

Mormyschkor

Sedan åkte vi med bussen till en sportaffär. På min begäran (såklart) skulle vi handla mormyschkor. Det är fiskeredskap, för den som inte visste det. Tyvärr fanns det inga där, men lärarinnan sa att hon skulle ta med såna åt mig imorgon. Det hoppas jag verkligen, men jag ska allt försöka betala för dem. I det här landet får man saker hela tiden. "Don't understand..."

Torsdag 24 sept/Barnhem nr 3

Ungefär halv elva gick vi ner till Kommunhuset där bussen skulle gå till "Barnhem nr. 3" kl 11.00. En välkomstkommitté stod på trappan och vi kade. Därefter åkte vi för att handla. Jag skulle köpa frimärken till 45 brev och jag köpte porto för över 500 rubel! Varje vykort kostade 15 rubel att skicka - ungefär motsvarande 50 svenska ören. Enormt billigt!

Borgmästaren

När vi stressat omkring i några affärer var klockan halv två och vi promenerade till Kommunhuset. Där blev vi inviterade till borgmästaren, som via tolken Sacha pratade till oss. Han frågade vad vi tyckte om stan (usch, den frågan ställer alla och den är jättesvår att svara på...), om vi hade utbytt adresser etc. Sedan var det vår tur att fråga och när Cissi frågade om vad han som borgmästare gjorde, berättade han lite om sig själv: Han var 41 år och hade varit Kirovsk borgmästare i ett år. - Som ni vet, sa han, har denna stad en hel del problem, bl.a. ekonomiska. Det är dessa problem jag tänker på hela min arbetsdag och även efteråt. Och min hobby är att köra bil, tillade han efter en kort paus. En rolig nyhet som vi fick av honom, var att det i mars ska komma en skolklass från "Skola nr. 5." till oss! Det ser jag fram emot. Sen fick

vi presenter: En bild från Chibinibergen och ett Kirovsk-embblem. I Ryssland verkar man ha ett rikt kulturliv men man kunde satsa mer på att göra staden finare, tycker jag.

Fredag 25 september/ Död skog

Tjugo minuter i nio stannade bussen vid de väldiga skorstenarna i Montjegorsk. Vi klev ut för att studera den hemska skogen... Om man nu kan kalla det skog. Kvar fanns bara några enstaka, torra, bruna, döda björkar. Jag fotade den fula miljöförstörelsen och skorstenens som spydde ut föroreningar.

Jag tycker att de 20 mil till Murmansk gick jättefort. Ett, tu, tre så var vi framme! Jag måste erkänna att staden såg lite vackrare ut än Kirovsk, med sina grasmattor och gröna träd... Även om endel balkonger såg ut att kunna rasa i vilket ögonblick som helst.

Maffian

Några kilometer innan vi kom till den rastplats där vi ätit på vägen till Kirovsk, körde en bil om oss. Bilen svängde in snett framför oss. En man vevade ned rutan och stack ut sin hand. Han höll i en limpa cigaretter. Därefter kom en spritflaska och så en till. Och ytterligare en. Bussen körde hela tiden vidare i samma fart, utan att ta någon som helst notis om att föraren slog på blinkers och tecknade att vi skulle stanna. Busschauffören sa senare att han trodde det var maffian - oregistrerad bil, mycket varor och massvis med pengar...

Kring fyra på lördagsmorgonen - dödstrött - var jag ÄNTLIGEN hemma. Mamma hade suttit uppe och väntat, det var skönt. Jag gav henne en kram och pustade ut. ÄNTLIGEN HEMMA!

JUBILEUMSMOTIV

Gällivare kommuns fyra jubileumsmotiv är nu klara. Erling Johansson, Stig Pettersson, Barbro Törngren och Birger Jonasson har fått friheten att med en bild ge sitt bidrag till vår historia och natur. Det har blivit fyra personliga bilder som verkligen pryder sin plats. Bilderna finns att köpa på Gällivare hembygdsmuseum. En bra julklapp, tycker många köpare.

Barbro Törngren

Barbro Törngren är uppvuxen i Västmanland, men med rötter i den lappländska fjällvärlden. Hon är bosatt i Malmberget sedan 1962. Hennes teknik är att arbeta med keramik och grafik. Barbro har haft utställningar i Luleå, Skellefteå och Umeå. Dessutom har hon haft utställningar i Norge, Finland, samt Ryssland. Hennes verk finns bl.a. på Nya Malmstaskolan, Tallbackaskolan, Gunillahemmet samt Arbetsförmedlingen i Gällivare.

Tidens gång

Kommunens jubileum utgår från det årtal Gällivare blev eget pastorat. "Ett-öreskyrkan" är därför ett naturligt centrum i Barbro Törngrens bild. Långt före kyrkan fanns här den samiska kulturen och den symboliserades i bilden av trolltrummas ovala form och magiska tecken. Fjällnäs byggdes året efter det järnvägen nått Gällivare och får tillsammans med tåget peka på detta

Birger Jonassons jubileumsmotiv får premiär den 28 november i "Alla konstners natt" Foto: Erik Holmstedt

Barbro Törngren visar upp sitt jubileumsmotiv "Tidens gång".

sekels industrialisering, anser Barbro Törngren.

Birger Jonasson

Birger Jonasson är född i Småland. Han har varit bosatt och verksam i Gällivare under tiden 1965-1991. Hans utbildning är målarskolan Forum i Malmö och Konstakademien i Köpenhamn. Birger har deltagit i ett stort antal samlingsutställningar bl.a. "Fjällnära". Han har haft separata utställningar i Växjö, Stockholm, Skellefteå, Visby och Umeå. Hans verk finns bl.a. på lasarettet i Gällivare, Vattenfall i

Luleå samt vårdcentralen i Arvidsjaur. Birger har även fått landstingets och kommunens kulturstipendium.

Utsikt mot Dundret

Birger Jonassons motiv är en utsikt från Malmberget mot Dundret. Ännu har ingen fått se motivet, men vi kan låna Thomas Millroth ord om Birger Jonasson som målare och tecknare:

Han arbetar mycket medvetet med färger. De kan vara mustiga, ljusa, hoppingivande, skrovliga, omväxlande som människorna själva.

Expandum blir Gällivare kommuns "operativa resurs"

för att utveckla och bredda Gällivares näringsliv.

Gällivare kommun har beslutat lägga ut sin näringslivsverksamhet på utvecklings- och etableringsföretaget Expandum AB.

Expandums uppdrag för Gällivare kommun blir främst att arbeta med utveckling av befintligt näringsliv, etablering av nya företag och projekt i Gällivare, skapa och utveckla Gällivares nätverk inom näringslivet samt att marknadsföra Gällivare som utvecklingsort.

Expandum ägs förutom av Gällivare kommuns industristiftelse av LKAB och Trelleborg AB. Genom detta ägande får Expandum en stark ställning inom det lokala näringslivet. Med karaktären av utvecklingsföretag har Expandum hittills arbetat för att tillföra Gällivare ny teknik, nya verksamheter, och ny kom-

petens, främst inom den medicinskt-tekniska sektorn och under senare tid även inom tjänstesektorn. Syftet har varit att satsa på verksamheter som är helt oberoende och som kan utgöra ett komplement till den på orten dominerande gruvindustrin.

Under åren som gått har Expandum byggt upp ett mycket brett kontaktnät i näringslivskretsar. Expandum har dessutom ett gott renommé hos såväl regionala och centrala näringslivsorgan som inom näringslivet. Vidare har företaget byggt upp kunskaper och erfarenhet vad gäller affärsprojekt och företagsetableringar. Ett riktat, målmedvetet arbete från Expandums sida, ligger bakom de flesta av de nyetableringar som gjorts i Gällivare de senaste åren.

Gällivare på rätt väg

- Det är viktigt att vi går vidare på inlagan väg. Vi har hittat en bra modell att arbeta efter, säger Roland Carlsson, VD vid Expandum.

Man arbetar på bred front med att utveckla befintliga verksamheter och företag, hitta nya produkter och att komplettera med nya företag i nya branscher.

Gällivare är en företagsfattig ort, relativt sett. Därför är det viktigt att få fler företag att starta och driva verksamhet i kommunen. Det är alltså bättre med tio företag med tio anställda än med ett företag och hundra anställda.

- För att öka Gällivares konkurrenskraft, måste vi även arbeta med att bygga ut och förbättra vår infrastruktur och utbildningsmöjligheter, fortsätter Roland.

Det handlar även om att sprida och skapa engagemang hos kommunmedborgarna, speciellt hos ungdomen som är en mycket viktig målgrupp för

Gällivares framtid.

- Vi kan inte räkna med att någon annan skall göra det. Vi måste själva skapa vår framtid, menar Roland.

Konkurrensen är hård och det kommer inte att bli lättare. Idag, med allt som händer i Europa är det inte många som har blickarna riktade åt vårt håll. Men 70-talets gruvkris gav oss erfarenheter och ett försprång i förhållande till andra orter. Idag har vi en bättre plattform att arbeta utifrån. Gällivare har tex. haft besök från Skellefteå som velat se hur vi arbetar med näringslivsutveckling.

- Bilden av Gällivare håller på att förändras. Idag är det många som kommer till Gällivare och förvånas över den verksamhet som finns här. Nu måste vi samla kraft till att kunna ta nästa steg i utvecklingen mot ett brett och livskraftigt näringsliv. Detta är en förutsättning för en framtid i Gällivare under 2000-talet, avslutar Roland.

- Vi får inte nedslås av allt det negativa som händer i omvärlden, utan jobba vidare på den inlagna vägen. Vi måste själva skapa vår framtid och då är det inte minst viktigt att utveckla det näringsliv vi redan har, säger Expandums chef, Roland Carlsson.

Ny företagsamhet

Mitt i brinnande lågkonjunktur och då många orter och företag har det svårt, kan vi i Gällivare glädjas åt att nya branscher har etablerats och utvecklas i Gällivare under senare år. Sextioalet helt nya arbetstillfällen i nya företag med kvalificerade produkter och tjänster inom medicin-teknik, energiteknik och plast.

Flera av företagen har dessutom produkter som vänder sig till en internationell marknad.

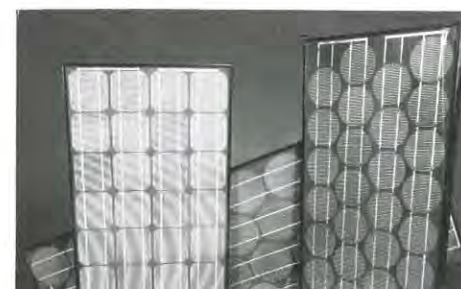
- **DataCard AB**, en av de färskaste nyetableringarna och arbetar med att spärra och skydda värdehandlingar och kontokort.

- **Gambro Engström AB**, med kvalificerad medicinsk-teknisk produktion och export över världen. Sedan starten har ytterligare produktion flyttats till Gällivare-fabriken

- **Linjeflyg AB**, ny bokningscentral för handikapp och flygresenärer. Ett tjänsteföretag som servar kunder över hela landet.

- **GPV-Gällivare PhotoVoltaic AB**, skandinavien första produktion av solcellspaneler, en exportprodukt.

- **Aimpoint Sweden AB**, som under hösten startat produktion av rödpunktssikten i Gällivare. Större delen av försäljningen ligger i USA.

Dessa etableringar fick vi till Gällivare i hård konkurrens med andra orter. Kriterier som gjorde att man valde Gällivare var bland annat;

- Industriellt tradition
- Goda tele- o. flygkommunikationer
- Kompetent o. stabil arbetskraft
- Lägre kostnader
- Lokalt engagemang o. support

Gällivare har idag bra infrastruktur- eller förutsättningar för att utveckla befintligt näringsliv men även för att etablera och nylokalisera nya industri- och tjänsteföretag. I Gällivare finns en innovativ "Företagsby" med ny teknik och nya branscher att bygga vidare på. Vi har dessutom relativt bra flygförbindelser och bra data- och telekommunikationer.

Arbetet fortskrider och idag finns flera intressanta projekt som förhoppningsvis leder till ännu fler företag som startar verksamhet här.

Flygkommunikationer - en ödesfråga

En utveckling av vårt näringsliv förutsätter goda kommunikationer med omvärlden. Därför är det oerhört viktigt att vi får behålla våra goda flygkommunikationer.

- Vi har under hösten utfört ett hårt "mullvadsarbete" för att själva skapa oss en bild av möjliga förutsättningar till att behålla direktkontakten med Stockholm, säger Roland Carlsson.

Bland annat har olika former av lösningar tillsammans med Kiruna diskuterats med bland annat Linjeflyg. Ett triangelflyg; Gällivare-Arlanda-Kiruna skulle få ett bra passagerarunderlag och kunna bli lönsamt.

- Umeå och Arlanda är intressantast som flygdestinationer för vår del. Till Luleå är det bättre att inrikta sig på tågtrafik, avslutar Roland.

Har Du en produktidé? RÅDGIVNINGSGRUPPEN

kan ge Dig råd och hjälp

Nu kan du få råd och hjälp av Rådgivningsgruppen, som består av branschfolk, Utvecklingsfonden, Arbetsförmedlingen samt Expandum AB.

Gruppen kan erbjuda rådgivning på olika områden och förmedla viktiga kontakter. Du har dessutom möjlighet att erhålla stöd, för tex. framtagning av prototyp, ritningar eller för att få en enkel, första marknadsbedömning utförd. För upplysningar ring: Utvecklingsfonden, Karin Johansson, 0970-165 40. Expandum AB, Inga-Greta Pohjanen, 0970-165 60.

FÖRETAGARNA åter i Företagscentrum

Företagarna i Gällivare kommun har återupprättat ett kontor vid Företagscentrum. Föreningen har projektanställt Inger Eriksson som konsulent och henne när Ni per tel. 0970-165 40.

TEKNISKA KONTORET GRANSKAS

NSD avslöjade den 9 oktober en affär med en släpvagn. En kommunal tjänsteman köpte en släpvagn till sin avdelning. Kostnaden var 29500 kronor varav 5900 var moms. Släpvagnen registrerades i tjänstemannens namn. Sex månader senare köpte tjänstemannen släpvagnen för 23600 kronor. Kommunstyrelsen reagerade snabbt och beslöt den 13 oktober att begära att revisorerna skulle granska tekniska kontorets verksamhet. Under utredningens genomförande avstängdes berörd avdelningschef och tekniska chefen från sina arbeten. En månad senare redovisade revisorerna en delrapport över granskningen av tekniska kontoret. Kommunbladet har läst igenom rapporten och redovisar några av de fall som revisorerna undersökt.

Släpvagnsaffären

Revisorerna redovisar på tre sidor en bild över hela släpvagnsaffären. De konstaterar att inköpet av släpvagnen inte har skett efter den delegationsordning som finns. Inköpet är verkställt av avdelningschefen själv utan samråd med inköpsavdelningen. Registreringen av släpvagnen borde registrerats på kommunen och inte på avdelningschefen. Dessutom har försäljningen av släpvagnen inte skett efter de principer som finns utarbetade inom tekniska kontoret.

Grustransporten

Den 10 juni i år lånade chefen för va-avdelningen, för privat bruk, en av kommunens lastbilar för att transportera grus och stenmassor till en stentipp. Polisen stoppade lastbilen för kontrollvägningen och axeltrycket hade överskridits med 35 %. Förseelsen rapporterades till åklagarmyndigheten och länsstyrelsen. I mitten av oktober fick kommunen en besked från länsstyrelsen att en överlastavgift på 10000 kronor kommer att påföras fordonsägaren. Kommunen har bestridit detta och anser att betalningsansvaret skall påföras avdelningschefen eftersom transporten skett utanför tjänsten. Länsstyrelsen har ännu inte svarat på denna skrivelse från kommunen. Revisorerna betonar att för lån av t ex fordon för privat bruk, saknas uttalade regler. De säger också att det inte är uteslutet för kommunen, att som personalförman

Daniel Bäckman har intervjuat 12 tjänstemän på tekniska kontoret och haft samtal med ytterligare tolv anställda. En av dem har varit Tommy Sjölund, som är fastighetschef.

till den egna personalen, att mot ersättning för enstaka privata behov bruka kommunala fordon samt arbetsredskap.

SJ-husen

Kommunen har under september inlett rivning av desk SJ-husen i Malmberget. All personal vid tekniska kontoret fick ett skriftligt erbjudande om sk rivningslotter i SJ-husen. 23 personer anmälde sitt intresse. De fick betala i förskott för sin rivningslott. Revisorerna anser att informationen och erbjudandet om rivningslotter har varit utformade på ett bra sätt. Däremot fanns det inga hinder att erbjuda rivningslotter till all personal inom kommunen.

Betongplattor

Under sommaren har delar av Gällivare centrum byggts om. De gamla betongplattorna har ersatts med nytt material. Betongplattorna har sålts för 5 kr/st. Inget allmänt eller skriftligt erbjudande om att få köpa dessa plattor har sänts ut till personalen. 1100 plattor har sålts och det finns ca 5000 plattor kvar. Revisorerna anser att informationen beträffande försäljningen av betongplattorna varit otillräcklig.

Daniel Bäckman, civilekonom och revisionskonsult, anställd av Komrev. Han har den senaste månaden granskat tekniska kontorets verksamhet. Arbetet har bedrivits genom bl. a att studera listor och verifikat.

Överföring mellan konton

Det har förekommit uppgifter om att kontanta utbetalningar gjorts till anställda inom tekniska kontoret. Revisorerna betonar att de inte funnit något av detta och att denna uppgift bör kunna avfärdas.

Studieresan till Italien

Många rykten har varit i samhället om tekniska kontoret. Ett rykte sa att tekniska chefen och chefen för fastighetsavdelningen, tillsammans med en entreprenör och på dennes bekostnad, ha gjort en studieresa till Ita-

lien i september i år. Revisorerna fick fram en skrivelse från SAS som visade att biljetterna beställts i chefernas namn, men att biljetterna avbokats i början på september. Deras slutsats är att ryktet om studieresan kan avfärdas som felaktig.

Förslag till åtgärder

Revisorerna avslutar sin rapport med åtgärder för bättre intern kontroll, avyttring av inventarier samt ev privat nyttjande av kommunal egendom. Syftet med dessa åtgärder är att dels minska risken för framtida oklarheter skall uppstå och

dels att få underlag för en tydlig information om vad som gäller.

Kommunstyrelsen beslöt den 9 november att uppdraga till tekniska utskottet att vidta åtgärder enligt revisorernas förslag.

VILKA ÄR KOMMUNENS REVISORER?

Kommunens revisorer har kommit i blickpunkten efter granskningen av tekniska kontoret. Men de har alltid funnits som ett verktyg för kommunfullmäktiges kontroll över de kommunala nämnderna och styrelserna. Dagens revisorer ser mer på hur verksamheten bedrivs och inte som förr enbart med siffergranskning.

Det finns tre revisorer som är valda av kommunfullmäktige. Gunnar Falk, Harry Eriksson och Alvar Lövbacka är kommunens revisorer. De har till sin hjälp anlitat tjänstemannarevisorer från Komrev som är ett revisionsföretag vars ägare är Svenska kommunförbundet. Revisorernas arbetssätt kan ex vara att pröva

- om nämnderna arbetar mot de mål som ställts upp,
- om nämnderna följer upp och utvärderar "sin" verksamhet,
- hur nämnderna använder de pengar de fått för verksamheten,
- om fattade beslut genomförts samt hur och med vilka effekter

Alvar Lövbacka, Gunnar Falk och Harry Eriksson är kommunens revisorer.

Öppen dialog

Varje år gör revisorerna en plan över de granskningar som ska göras under året. Vissa granskningar återkommer varje tex bokslutet. Men de flesta kommunala områden granskas med olika intervaller. Revisorerna betonar att de vid en granskning vill ha en så nära och öppen kontakt som möjligt med politiker och tjänstemän. Deras mål är ju verksamheten ska fungera så bra som möjligt. Nästa steg blir att den genomförda granskningen diskuteras med de ansvariga. De

har då sammanställt en rapport med förslag till förändringar av verksamheten, om nu inte allting fungerade bra.

Varje år lämnas en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. I denna finns en kort sammanfattning över intrycken av årets granskningar. Revisorerna lämnar även förslag till, eller avstyrkan av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna.

DOKUMENTÄRFILM OM GROPEN

I början av nästa år blir det premiär på en film om Gropen och dess inverkan på människorna i Malmberget. Det är Dramatiska institutet och Filmpool Nord som ligger bakom denna film. Anders Bohman har till sammans med Hans Granqvist och Christer Melén filmat Malmbergsbor. Filmen innehåller synpunkter från en gruvarbetare, en ung flickas

visioner, en poet, ett kommunalråd, en disponent samt några barns fantasier om Gropen. Sen blir det också några tankar i Malmbergsbastun och vad händer med minnen som finns i en grop.

Hans Granqvist, Anders Bohman och Christer Melén vid Hermilinsstollen.

FÖRFATTARNAS AFTON

Lördag 28 november centralskolans café Boken och dess författare har alltid haft en viktig roll i Gällivares historia under 250 år. Nu har du chansen att träffa författare från bygden och Norrbotten. De framträder under Alla konstners natt på Centralskolans cafe under lördag den 28 november. Dagen efter blir det bokmässa på Gällivare hembygdsmuseum.

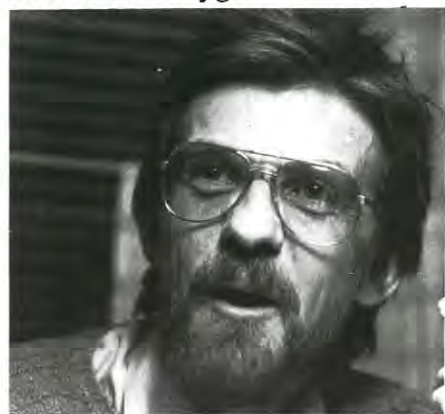

Foto: John Filipsson

BENGT POHJANEN

Född 1944 i Pajala och bor numera i Överkalix. Han är verksam som fri författare. Studerade efter studentexamen i Haparanda teologi och finsk-ugriska språk. Han har arbetat som präst och som rektor vid Stockholms universitet. Han har dessutom skrivit en doktorsavhandling om finske modernisten Antti Hyru.

Det mångkulturella Tornedalen har varit Bengt Pohjanens litterära landskap sedan debuten 1979. Han har skrivit ett tiotal romaner, noveller, essäer, debattartiklar, lyrik, ungdomsböcker och pjäser för scen och radio-TV. Bengt Pohjanen har också översatt finsk litteratur. Han debuterade med rom-anen "Och fiskarna svarar Guds frid" 1979. Bengt Pohjanen är nominerad till August Strindberg-priset 1992. Romanerna Land i lågor och Silver-torpeden har kommit ut 1992 liksom fotoböckerna Vårt land och Meänmaa.

CARINA ENGMAN

Född och uppvuxen i Malmberget. Bor numera i Umeå. Carina arbetar som bibliotekarie. Hon öppnar snart ett galleri för bildkonst. Carina har skrivit en bok med bilder av fotografen Siri Steringer. Boken heter "Mellan myr och berg - Yrttivaaraby". Carina tycker om att vandra i naturen och drömmer ofta om Dundret.

ANITA NILSSON

Anita Nilsson bor i Luleå, född Pitebo, skriver varje fredag i Norrbottens Kuriren. Nu kommer hennes spalter och några dikter ut i en bok, "En bit i taget". Hennes två tidigare böcker "Istället för rapport" och "En klick i lamellerna" är slut-sålda. Hon har också skrivit kvinnor-kan-vykort, kanske några kommer ihåg "Kvinnor kan simma motströms med en ros i munnen", "Kvinnor styrketränar i hemlighet med konsumkassarna" m fl. Hon har också medverkat i radio och TV. Ifjol besökte hon Gällivare -Malmberget- Koskullskulle och skrev dikt med alla tvåor. Hon tycker det ska bli roligt att komma till Gällivare och berätta sanna historier från livet och läsa från sin nya bok.

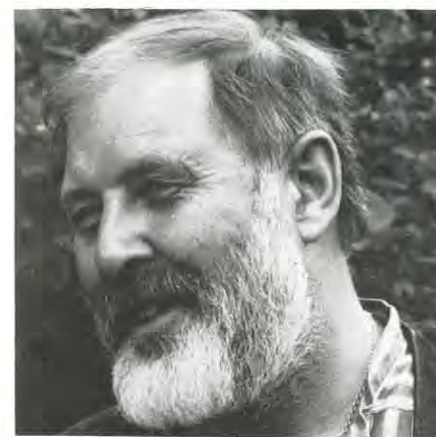
NILS HENNIX

Nils Hennix från Gällivare, uppträder som trubadur för turistgrupper på tåg och bussar och i andra sammanhang. Han har dessutom skrivit boken: "Lappmarkens ballader", samt sjungit in tre musik-kassetter med sånger (Gällivare-visor) som han komponerat och skrivit texterna till. För detta fick han Gällivare kommuns Kulturstipendium. Boken och kassetterna tillsammans återspeglar livet bland rallare, nybyggare och gruvarbetare vid tiden omkring sekelskiftet. Norra Lappmarkens historia i ett nötskal. Han har även medverkat i TV.

TOMAS MARAINEN

Född 1945 i Nedre Soppero och är där fortfarande bosatt. Växte upp i en renskötarfamilj. Jobbar som sameslöjdare/konsthandverkare. Har arbetat som trä/hornslöjdläro på Samernas Folkhögskola i Jokkmokk i 4 år samt varit kursledare på några kortkurser i sameslöjd. Har sen vidare varit anställd som sameslöjdskonsulent i ca 4 år. Han gav ut sin debutbok 1988, "Bietar ja Doggi", en barnbok om en pojke och hans skatunge. Tomas har också skrivit dikter så länge han minns, och hoppas få ut en diktbok under den närmaste tiden på samiska och ett nordiskt språk. 1990 kom hans andra bok "Rassediewá (Gräskullen)", en barnbok om rysliga händelser i ett gammalt timmerhus. 1991 en ABC-bok på samiska "Lohkanbinnát" med två medförfattare, (Brita Marakat- Labba och Inken S. Nutti). Ett 50-tal sångtexter har han också skrivit som har blivit tonsatta av samiska musiker och några av författaren själv. Han har alltid tyckt om samisk traditionell jojk och det kan ha inspirerat honom med sång-texterna.

HANS ANDERSON

F. 1934 i Stockholm. Kom till Lappland 1953 och har bott i Jokkmokk sedan 1955.

Konstnär och författare. Har skrivit tolv böcker, alla behandlande nordliga förhållanden. Illustrerade mestadels med teckningar och fotografier av författaren.

Har rest i Sibirien, Canada, Alaska, Grönland och Spetsbergen..

Foto: John Filipsson

MIKAEL NIEMI

Han är 35 år gammal, född och uppvuxen i Pajala. Gick 4-årig teknisklinje, och flyttade 1977 till Luleå där han fortfarande bor. I Luleå gick han skrivarkurser. 1988 debuterade han med diktsamlingen "Näsblod under högmässan".

Har dessutom publicerats: Änglar med mausegervär (lyrik). Mitt i skallen! (rapportbok om gymnasiet) Med rött häruppe (rapportbok om Tornedalen) Dessutom skriver han dramatik för radio och scen. Mest uppmärksamhet fick pjäsen "Ulosveisu" som sattes upp av Tornedalsteatern 1991, där han själv medverkade i en biroll som Laestadius-predikant.

KERSTIN BERGSTRÖM

34 10 01 - 8927- född, uppvuxen och formad i Luleå, bosatt i Uppsala och Boliden, levande - i omgångar och sedan 1979 för alltid - i Kiruna, hennes plats på jorden.

Hon debuterade sent - statistiskt sent - 1976 och började med sin självbiografi, "Staden" hennes första glädjebok, diktsamlingen som är en hyllning och ett tack till Kiruna, staden som är mer än en stad; ett tillstånd, ett sätt att leva. Människorna är det viktigaste i hennes böcker. Bra böcker innebär för henne meningsfyllda möten med människor. Det är sådana böcker hon försöker skriva, sådana människor hon försöker "förmedla"; hennes människor i prosatriologin, Maria i "Svek", Knut i "Vägen".

Övriga böcker: Parkeringsplatsen, Rol-len, Resan, Feernas klänningar, Malm-tåget, Boken om henne, Ett halvt liv, Tveljus, Solparentes.

PETER SKÖLD

Adjunkt, fil kand. 30-årigskåningmen Umebo sedan 10 år. Han har skrivit uppsatser och artiklar om samisk historia och religionshistoria och alldeles i dagarna utkom boken "Samisk bosättning i Gällivare 1550 - 1750", ett resultat av en undersökning gjord åt Riksantikvarieämbetet i samarbete med arkeologer vid Umeå universitet. För närvarande doktorand vid institutionen för Historisk Demografi, Umeå Universitet.

Foto: Thord Nilsson

SVANTE LINDQVIST

Född 1957 i Malmberget. Musiker och författare. Han har skrivit "Vicke Värld", "Än kan man köpa en portello på Sporthallsfiket" och Norrbottens museums årsbok 1990 "Folkmusiken i Norrbotten". Han spelar med i folkmusikgruppen JP Nyströms.

GUNNAR WESTRIN

Westrin är idag en av landets mest lästa fiskeboksförfattare. Stilen ligger på det skönlitterära planet, och han vill gärna ta med sina läsare på natursköna fiske- och vildmarksupplevelser. För en månad sedan kom författarens sjunde bok ut i handeln. Den heter "Nordkalottens pärla", och underrubriken är "En sportfiskares krympande miljö". Här har Westrin profilerat sig som den miljökämpe han är omtalad för, och alla minns vi kampen om Råneälven för ett tiotal år sedan.

Gunnar Westrin bor i Råneå efter norrbottenskusten. Där är han verksam som lärare på mellan-stadiet. Numera har skrivandet tagit över en del av arbetsbördan, och lärarjobbet är idag inskränkt till en halvtid. Westrin har medverkat i ett fyrtiotal radioprogram och är sedan många år en ofta anlitad föredragshållare. Det har också blivit en del TV-program, och nu senast "Visst nappar det" med Bengt Öste. Resan gick till Gällivare kommun och Kaitumälven.

En fiskerik kommun med 1000 km² sjöar

Gällivare kommun är till ytan en av vårt lands större kommuner. Den innehåller alla karaktärer av fiskevatten. Kristallklara fjällsjöar och jokkar till skogslandets sjöar, tjärnar och bäckar. Tre stora älvar rinner igenom kommunen. Vi är en fiskerik kommun och det gäller att använda våra tillgångar, anser Tommy Nilsson fiskekonsulent på fritidskontoret. Tommys verktyg är den fiskeplanskommunfullmäktige antog i juni.

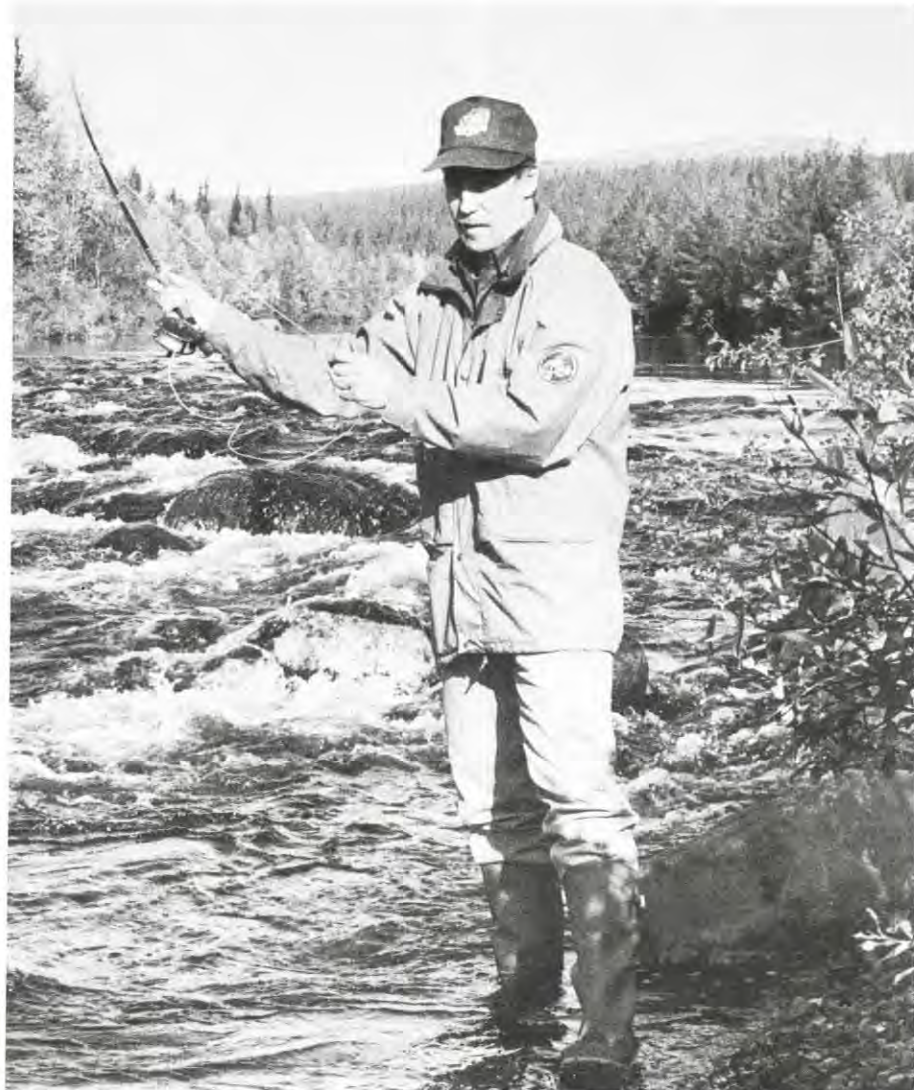
Fyra kortfiskeområden

Fiskeplanen betonar att ansvaret för fiskevården bör ligga på byalag, föreningar och fiskevårdsområden. Det utövas påtryckningar för att de medel som kraftindustrin ådöms för bl. a. främjandet av fisket verkligen kommer fisket inom kommunen till del. Vattenkraften som exploaterar fisket lämnar stora belopp som stöd till bygdens näringsliv ex. villkorsmedel och bygdeavgifter.

Ett årligt belopp om 1 miljon kronor av dessa medel bör ställas till fiskevårdens förfogande för främjande av fisket.

De resurser som kraftindustrin betalar till fisket bör helst kommunaliseras, förvaltas och fördelas till lokala fiskevårdsorganisationer, säger Tommy Nilsson.

En annan viktig fråga som behandlas i fiskeplanen är antalet kortfiskeområden. I planen sägs följande: "Kommunen, fiskerättsägarna och förvaltande myndigheter måste aktivt samverka för att organisationsformer skapas som underlättar upplåtelse av fiske till allmänheten. Fiskevattnen inom kommunen bör organiseras i fyra ur fiskesympunkt innehållsmässigt stora kortfiskeområden." Tommy Nilsson säger att detta innebär följande fyra kortfiskeområden: 1. Fjällområdet med Sjaunja naturreservat. 2. Kalix-Kaitumälven med större sjöar. 3. Ängesälven med Linaälvens vattensystem med vissa sjöar. 4. Råneälvens vattensystem med vissa sjöar. Fiskeplanen betonar också att "inplanteringsvattnen bildar egna kortfiskeenheter under respektive förening och vattenägares förvaltning."

Tommy Nilsson, vid fritidskontoret, sportfiskar vid Linaälven. Han kommer att bli kommunbladets fiskeskribent.

Foto: Håkan Tyren

Fiskeguide

Information och marknadsföring av våra fiskevatten betonas i planen. Den innehåller följande: "ett samlat grepp om kommunens fiskeutbud i form av en fiskeguide med karta och information om fisket bör utarbetas. En tjänst med ansvar för utveckling av fiske och fisketurismen som dessutom kan bistå fiskevårdsorganisationer och fiskerättsägare med hjälp i frågor som rör fisket och fiskevårdsarbetet bör inrättas." Tommy Nilsson har under året arbetat på heltid med dessa frågor. En fiskeguide har redan kommit ut och

finns att köpa i samband med fiskekortet. Men guiden måste givetvis göras om efter några år för att hela tiden vara aktuell.

Fiskeodling

Odling av fisk har mångårig tradition inom kommunen. Verksamheten är begränsad till romkläckning och s.k. försträckning av yngel till ensomriga fiskungar i naturdammar. Fiskeplanen säger att "fiskeodlingsverksamheten bör med hänsyn till den dåliga lönsam-

heten och det rikliga utbud som råder på sättfisk i landet ej nämnvärt byggas ut". Tommy Nilsson anser att vi måste bygga upp avelsbassänger för att kunna tillvarata de fiskarter vi har och använda det naturliga bestånden så långt det bara går. De har ju hunnit anpassa sig i vår landsända och har det bästa förutsättningar att klara sig.

Öppna fjällvattnen

Fiskeplanen har även synpunkter på den diskuterade frågan om att öppna fjällvattnen för fiskare. I planen skrivs följande: "statens roll som förvaltare av fiskevatten bör utvecklas och modifieras så att fler attraktiva vatten i fjällområdet kan öppnas för sportfiske och fisketurism.

Fiskeplanen innehåller också avsnitt om kontakter med samerna. "Kommunen bör ha en aktivare roll i renskötselområdet exempelvis i förhandlingar om överföring av undantagsvatten till kortfiskeområdet ovan odlingsgränsen. Detta bör behandlas lokalt mellan kommunen och respektive sameby innan formella ansökningar skickas till länsstyrelsen. Gemensamma ansökningar från kommunen och respektive kan ske där enighet råder. Tommy berättar att kommunen har regelbundna träffar i olika frågor tillsammans med samebyarna i Gällivare kommun.

Domänverkets fiskeområden bör anslutas till föreslagna nya kortfiskeenheter varvid ansvaret för fiskevården kan överföras till närliggande fiskevårdsorganisation." Tommy Nilssons kommentar är att visa ett exempel från Domänfiske. Alla intäkter från fiskerbortförsäljningen skickas till Domänfiskes kontor i Falun som fördelar ut intäkterna till de mest attraktiva områdena. Detta betyder att exempelvis Vaikkojärvi-området vid Lappesuando har fått en enda fisk insatt på fyra år.

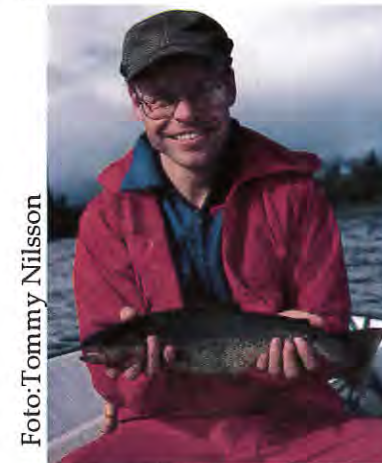

Foto: Tommy Nilsson

Krister Nilsson, med en öring vid Lappesuando, Kalixälven.

Samepropositionen

Aktuellt för närvarande är den sk "Sameproppen". Indikationer tyder på att den stöder ett ökat upplåtande av fiskevatten på statens mark ovan odlingsgränsen. Om regeringen antar den lovar vi att återkomma med intentionerna i "proppen".

Visst nappar det

Gällivare fick bra fiskerekklam i TV-programmet "Visst nappar det". Bengt Öste och Lars-Thure Ljungdahl sade på heder och samvete att resan längs Kaitum-Kalix älv var den finaste resan som de gjort för programmet. Nästa år kommer ett program att spelas in i trakterna kring Tjuonajokk. Ett annat projekt som Tommy Nilsson arbetar med är en satsning i området Pauki-Tjautjas-Storsjön—Akkajärvi. Tillsammans med fiskeföreningarna Malmberget Koskullskulle- och Tjautjasjakt- och fiskevårdsförening skall området till att börja med undersökas noggrant om vattnen har de biologiska förutsättningarna för en framtida satsning. Bli resultatet positivt avser kommunen tillsammans med nämna föreningar, länsstyrelse och fiskeriverk att göra en ordentlig satsning för att förhoppningsvis få till ett sportfiske av högsta klass.

Den här sommaren har också lax- och havsöringsbeståndet ökat i våra älvar. Sportfiskare har fått fantastiskt mycket lax i framförallt Kaitum älven.

Foto: Tommy Nilsson

Gunnar Westrin, Norrbottens mest kända sportfiskare, vid Linafallet. Du har chansen att träffa honom den 28 november vid "Alla konstners natt" i Centralskolans cafe.

Gunnar Westrin, fiskeförfattare, framträder på Alla konstners natt, Centralskolan lördag och öndag 28-29 november.

Sportfiske i framtiden

Sportfiske har en god framtid i vår kommun. Vi har naturen, sjöar, och vattendrag gratis, men vi måste lära oss att bruka dem på rätt sätt. Sportfiske har en bredd som få andra aktiviteter kan uppvisa. Den vänder sig till ung som gammal, flicka som pojke, kommuninvånare som turister. Sportfiske kommer också att medföra ökade inkomster för samebyar och glesbygdsorter, säger Tommy Nilsson. Det finns också en enkel metod till bättre fiske, som alla bör ta ansvar för, är att freda allt fiske i bäckar, och då framförallt bäckar i nära anslutning till de större vattnen. Dessa är barnkammaren.

Fisken som leker i dessa bäckar lämnar sin avkomma där. Dessa barn växer upp i bäcken och efter två till tre år går småfisken ut i det större vattnet. Om alla ställer upp på att freda fisken i bäckarna så är det en garanti till bättre fiske. Tommys exempel på detta är kommunens östligaste del där fisket genom fredning gett ett mycket bättre sportfiskeresultat i angränsande vatten. Kommunbladet kommer att i varje nummer ge Tommy Nilsson tillfälle att berätta om sportfisket i kommunen.

Som avslutning vill Tommy upplysa intresserade att kontakta oss på Fritidskontoret och ni vill veta mera om fiskeplanen.

Foto: Anders Fjellström

Bengt Öste och Lars-Ture Ljungdahl i TV-programmet "Visst nappar det" var nöjda med sin resa längs Kaitum-Kalix älven.

KONSUMENTRUTAN

Du som är ung

Pengar är inte allt här i livet, även om vi ibland luras att tro att för pengar kan man köpa allt till och med lycka, självförtroende och vänner. På gott och ont är dock pengar vår följeslagare, tillgång på pengar eller brist på pengar spelar en stor roll i vardagslivet. En gyllene regel är att vara i takt med den egna ekonomin. En annan viktig regel är att stålsätta sig mot alla erbjudanden om lån och krediter. Redan på gymnasiet måste man göra viktiga ekonomiska val, ex. om jag ska studera vidare eller om jag ska börja arbeta direkt efter skolan.

Runt om i landet kommer konsumentrågivarna ofta i kontakt med människor - även ungdomar - som förköpt sig och skaffat sig skulder som dom ibland får dras med hela livet. Med fast arbete är det inte svårt att låna pengar till resor, bilar och dyra stereoanläggningar m.m. Det är lätt att skaffa sig dyra vanor och när sedan behoven kommer till bostad och bosättning finns det inget utrymme kvar i ekonomin. När man arbetar är man skyldig att försörja sig själv. Men även om man betalar

hemma skäligen 2000-2500 kr per månad, är det billigare att bo hemma jämfört med eget boende. Att spara pengar ger bättre ekonomi på lång sikt, men ta reda på vilket sparande som är mest lönsamt!

Några goda råd som du inte har råd att missa:

1. Låna aldrig till konsumtion!
2. Lägg undan pengar till dina fasta utgifter, hyra, telefon, försäkring etc., så att du kan betala när räkningarna kommer.
3. Planera inköpen och undvik onödiga impulsköp, för gärna kassabok några månader över mat och andra hushålls kostnader.
4. Handla på öppet köp så att du kan få igen pengarna om du ångrar dig inom viss tid (öppet köp-tiden). Flyttar du ihop med någon, bör du tänka ytterligare på följande:
5. Ta inga gemensamma lån, utan måste ni låna så ta istället halva lånet var. För det händer att kärleken tar slut.
6. Killen med den häftigaste bilen och tjejjen med dom flotta möblerna kan ha dyra lån. Kolla det. Skriv aldrig på ett

papper som du själv inte är upphov till.

7. Om ni köper något dyrt tillsammans, se till att bådas namn står på fakturan.

8. Slutligen håll ordning på alla papper som bevisar vad du äger, kvitton, köpebrev osv. Kvitton bör sparas minst 3 år.

Råd och hjälp

För att lättare kunna planera och överblicka sin ekonomi har konsumentverket tagit fram ett häfte som heter "Koll på pengarna" som kan användas av ungdomar också.

Häftet "Koll på pengarna?" kan du få gratis från Konsument Gällivare, tel 18273 på kommunkontoret.

Konsumentsekreteraren

Kommunkryss

I förra numret av Kommunbladet fanns det ett korsord som fick 75 svar. Antero Ijäs och Gunborg Engman-Ericsson drog vinnaren Eila Lantto från Gällivare.

Vi gratulerar Eila med ett Friska Gällivare paket. Det var ett svårt korsord så därför publicerar vi Eilas rätta lösning om Gällivares sevärdheter.

1. Kommunen största turistattraktion
2. Klassisk led mellan Gällivare och Porjus
3. Nationalpark med världens äldsta gran
4. Ett naturreservat, även kallat för "Sägneras berg"
5. Detta är Europas största myrområde och även ett naturreservat
6. Denna vägsträcka har fått namnet efter en populär Westerserie på 60-talet. Idag heter vägen Sjöfallsleden.
7. Här har man funnit bosättning som är 6200 år gammalt
8. Här fanns tidigare 14 större sjöar och 148 mindre sjöar och tjärnar
9. Detta är kommunens högsta fjäll
10. Det är ett naturreservat med urskog. Även ett flicknamn
11. En by med äldre bebyggelse och arbetsstuga
12. Ett naturreservat med dödisrområde
13. Här uppfördes ett kapell till minne av Dag Hammarsköld
14. Detta är inkörspalten till Kebnekaise

Jubileumserbjudande
Vänortsvärme från Kittilä
Filmfestival med snöbio
Miss Lappland uttagning
Snöskulpturmästerskap
Författarnas afton
Alla konstners natt
En gammaldags jul
Stjärnsmäll
Jul i parken
Vahtjir
GÄLLIVARE 28-29 NOV

VAHTJIR

Premiär:
Söndag den 29 november kl 15.00.
Visning:
30 nov-20 dec. vardagar kl 19.00,
lördagar-söndagar kl 15.00
Baltiska hallen på
hembygdsområdet, Gällivare.
Fritt inträde!

ETT MUSIKBILDSPEL Musik: Dan Engman. Foto: Kjell Lundberg. Prod: Vox Borealis/Multimedia HB

Friska

DET HÄNDER I GÄLLIVARE

NYÅRSKONSERT MED

J.P.
Nyströms

J P Nyströms var en fabrik som gjorde tramporglar som man kan spela folklig musik på. Men idag är J P Nyströms sex musiker från Malmfälten som spelar musik med rötter i Norrbotten. Gruppen har nyligen gjort stor succé på Stockholms konserthus och kommer under mars att framträda med Cullbergbalettens föreställning "På Norrbotten".

Med du kan uppleva J P Nyströms i Gällivare på det nya årets första dagar. **1 och 2 januari** framträder de på Blå Forell i Gällivare Folkets Hus. Det är faktiskt 15 nyårskonserter som J P Nyströms har framträtt för fulla hus på Blå Forell. Ett gott råd - köp biljett i god tid och varför inte ge bort en biljett i julklapp.

J P Nyströmss vid en av sina konserter på Blå Forell

Foto: Kjell Lundberg

Renrajdgenomsameland

Samisk teater tar ett nytt steg i sin utveckling. Under vintern flyttar en teatergrupp genom hela sameland på traditionellt sätt. De ska av egen kraft färdas långsamt tillsammans med sina renar. Till Gällivare kommer rajden den 16 december. De slår läger på hembygdsområdet.

I mitten finns deras föreställningskåta som är upplyst i vinternatten av eldens sken och strålkastare. Bostads-kåtorna bildar den yttre ringen i deras läger. Offentliga föreställningar blir det den 17, 19 och 20 december.

Samisk teater - Lama-hado projektet - kommer till Gällivare i mitten av december.

Foto: Harry Johansen

ARCTIC LIGHT
FILMFESTIVAL

Under filmfestivalens dagarna visas i salongsmörkret ett brett utbud av filmer på Blå Forell.

Filmer som får er att skratta och gråta, förundras och häpna, bli upprörda och arga.

Filmer som får er att lämna salongerna av ilska och i skräck. En av de stora händelserna under filmfestivalen är de två stumfilmskonserterna som ges av och med Projektor 7 som framför egen musik till Buster Keatons stumfilmsklassiker Sherlock Jr, från 1924. Ett måste för er alla som älskar film. Under filmfestivalen kommer det att visas smygpremiärer på filmer som kommer upp senare på bioograferna.

Medlemskortet kostar 30 kr och biljettpriset per film är endast 30 kr. Men den första filmen med Sherlock Jr kostar 50 kr eftersom den bjuder på levande musik med Projektor 7.

1492-Den stora upptäckten och 14 andra filmer

Kommunbladet valde ut en av filmerna. Det blev filmen "1492"-Den stora upptäckten". Alla har väl hört talas om hur Christopher Columbus lämnade Spanien med tre skepp en augustimorgon 1492. Han skulle

till Orienten men fann istället Amerika. Regissören Ridley Scott som skapade en framtidsvision i "Blade Runner" och en kontroversiell bild av nutiden i "Thelma & Louise". Han gör nu en resa till det förflutna. "1492" avslöjar en spännande och provokativ bild av en av de mest hedrade, inflytelserika och mystiska figurerna i historien. Den berättar också om ett av de största äventyren under de senaste 500 åren. Missa inte denna film som visas på söndagen den 29 nov. kl 19.00 på Blå Forell.

VI SOM IALLAFALL FÖRSÖKER
ger

"En Midsommarnattsdröm"

av
William Shakespeare

Blå Forell
kl. 19:00

14-15/12

vuxna 50:-
ungdom 30:-